

Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću | Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek |
Građanski odbor za ljudska prava

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE POVODOM DVADESETE OBLJETNICE OPSADE, PADA I ZLOČINA U VUKOVARU TE STRADANJA CIVILA U ŠKABRNJI

Zagreb, 18.studenoga 2011.

Dana 18. studenoga 1991. padom potpuno uništenog Vukovara okončana je tromjesečna opsada i granatiranje grada od strane Jugoslavenske narodne armije (JNA) i srpskih paravojnih snaga, tijekom koje na Vukovar palo više od 6,5 milijuna granata. Tog se dana prisjećamo svih stradalih u Vukovaru i okolici. Tijekom ta tri mjeseca usmrćeno je u Vukovaru više od tri tisuće civila i branitelja, među kojima i 86 djece. Nakon pada Vukovara stotine zarobljenih branitelja i civila prošlo je torture tijekom zarobljavanja i transporta, u prolaznim logorima te u logorima i zatvorima u Srbiji (u Stajićevu, Begejcima, Sremskoj Mitrovici, Aleksincu i Nišu).

Tijekom posljednjih dana opsade dio civila i branitelja potražio je spas u vukovarskoj bolnici. No, nakon zauzimanja bolnice od strane JNA, major Šljivančanin je proveo trijažu nakon koje je 20. studenog 1991. godine izdvojeno 269 osoba od kojih samo desetak nije ubijeno. Odvedeni su na Poljoprivredno dobro Ovčara gdje su ih pripadnici TO i paravojnih srpskih snaga malterirali te tijekom poslijepodneva i noći ubili. Iz masovne grobnice ekshumirano je i identificirano 200 osoba, dok za 65 osoba posmrtni ostaci još nisu pronađeni.

Za zločine počinjene nad civilima i zarobljenicima za vrijeme opsade Vukovara, nakon njegova pada te za zločine u okolini Vukovara, podignuto je niz optužnica: pred MKSJ u 6 predmeta; Tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije podiglo je 6 optužnica (u tri postupka pravomoćno je osuđeno 15 osoba za zločin na Ovčari, za zločin u Čelijama pravomoćno je osuđena jedna osoba i jedna za ubojstva u kući obitelji Sever; postupak za zločin u Lovasu je u tijeku); Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru podiglo je optužnice u 28 predmeta protiv 252 osobe od kojih je 77 osuđeno; Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku podiglo je optužnice u 14 predmeta.

Međutim, suđenja u MKSJ provedena su desetak i više godina nakon počinjenja zločina i samo je u jednom predmetu donesena pravomoćna presuda, dok su u tijeku postupci protiv Vojislava Šešelja i Gorana Hadžića. Veliki dio postupaka pred sudovima u Hrvatskoj provedeni su u odsutnosti počinitelja koji su i danas nedostupni pravosuđu RH, a u niz predmeta suđenja su u tijeku ili još nisu ni otpočela. Prema posljednjim podacima DORH-a Županijsko odvjetništvo u Vukovaru radi na još 62 predmeta za zločine počinjene na području grada Vukovara za koje su, za sada, počinitelji još uvijek nepoznati. Tek su nedavno podignute optužnice protiv odgovornih zapovjednih osoba za ratne zločine nad zarobljenicima koji su počinjeni u logorima i zatvorima u Srbiji.

Tog istog 18. studenoga 1991., na drugom kraju Hrvatske, dogodio se još jedan težak zločin.

Jugoslavenska narodna armija pod zapovjedništvom Ratka Mladića, potpomognuta paravojnim jedinicama, probila je hrvatske obrambene položaje i ušla u selo Škabrnja. Krećući se od kuće do kuće, pripadnici srpskih snaga mučili su i ubili 43 civila i 15 branitelja. Sljedećeg dana srpske paravojne formacije uz pomoć JNA ulaze u susjedno selo Nadin, gdje su ubili 14 hrvatskih civila.

Preživjeli seljani su protjerani, a njihova imovina zapaljena ili opljačkana. Pogubljenja onih koji nisu uspjeli pobjeći iz Škabrnje i okolice su nastavljena sve do veljače 1992. godine, a **ukupno je do oslobođenja mjesta u Oluji 1995. godine u Škabrnji ubijeno 86 osoba.**

U jednoj od pravomoćnih presuda haaškog suda za zločine u Škabrnji stoji: "*JNA je zajedno sa snagama MUP-a SAO Krajine i TO izvršila napade na veći broj većinsko hrvatskih sela i područja, uključujući Škabrnju i Nadin te su tijekom tih napada nad nesrpskim stanovništvom počinili kaznena djela ubojstva, razaranja, pljačke, zatočenja, mučenja i okrutnog postupanja*".

Pravosuđe Republike Hrvatske je do sada donijelo samo jednu osuđujuću presudu u prisutnosti neposrednim počiniteljima zločina u Škabrnji, a protiv jedne osobe suđenje je u tijeku.

Zbog ovog je zločina vođeno više kaznenih postupaka pred Međunarodnim kaznenim tribunalom za bivšu Jugoslaviju u Den Haag-u pa je tako u odnosu na dvojicu optuženika donijeta osuđujuća presuda i to protiv Milana Babića, u svojstvu Predsjednika zv. Republike Srpske krajine, koji je bio osuđen na 11 godina zatvora, te Milana Martića, u svojstvu Načelnika policije u Kninu, sekretara za unutarne poslove RSK, Ministra obrane SAO Krajine, Ministra unutarnjih poslova SAO Krajine i konačno predsjednika RSK, koji izvršava kaznu izrečenu mu u trajanju od 35 godina zatvora.

Ured tužiteljstva MKSJ teretio je zbog Škabrnje i Slobodana Miloševića kao i Jovicu Stanišića i Franka Simatovića protiv kojih je rasprava u Den Haag-u u tijeku.

Optužnica protiv Mladića ne obuhvaća zločin u Škabrnji.

Obilježavanje dvadesete obljetnice stradanja u Vukovaru i u Škabrnji okuplja nas oko sjećanja na žrtve i na nesebične, solidarne i hrabre muškarce i žene koji su činili sve što je bilo u njihovoj moći da spriječe zločine. Ono također **obavezuje na trajne napore da se utvrde činjenice o svim stradanjima, da se čini više i bolje na utvrđivanju kaznene odgovornosti počinitelja tih zločina i da se učinkovitim regionalnom suradnjom pravosuđa onemogući da počinitelji prođu nekažnjeno. Obitelji stradalih i preživjele žrtve zločina imaju pravo da o svom stradanju progovore te da dobiju javno priznanje i pravednu reparaciju.** Na taj način društvo iskazuje svoju solidarnost i stvara ozračje u kome je moguć oporavak od trauma, opraštanje, obnova povjerenja i suživot u trajnom miru.

U nastavku iznosimo poimenični popis 191 od 200 žrtava koliko ih je ekshumirano i identificirano iz masovne grobnice na Ovčari od ukupno 265 osobe koje se vode na popisu žrtava.

Najmlađa žrtva smaknuća ranjenih i zarobljenih na Ovčari imala je 17, a najstarija 72 godine. Ubijene su i dvije žene, jedna od njih bila je u visokoj trudnoći.

Vesna Teršelič, *Documenta* – Centar za suočavanje s prošlošću
Katarina Kruhonja, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek
Zoran Pusić, Građanski odbor za ljudska prava

ŽRTVE EKSHUMIRANE I IDENTIFICIRANE IZ MASOVNE GROBNICE NA OVČARI

Adžaga Jozo, r. 21. svibnja 1949. godine Ahmetović Ismet – Ivo, r. 14. studenoga 1968. godine
Andrijanić Vinko, r. 9. veljače 1953. godine Arnold Krešimir, r. 18. travnja 1958. godine
Asadijanin Ilija, r. 5. srpnja 1952. godine Babić Dražen, r. 1. listopada 1966. godine
Bainrauch Ivan, r. 21. lipnja 1956. godine Bajnrauh Tomislav, R. 13. prosinca 1938. godine
Balaš Stjepan, r. 1. svibnja 1956. godine Balog Dragutin, r. 19. lipnja 1974. godine
Balog Josip, r. 25. studenoga 1928. godine Balog Zvonko, r. 10. siječnja 1958. godine
Balvanac Đuro, r. 17. srpnja 1952. godine Banožić Boris, r. 2. veljače 1967. godine
Baranjaji Pero, r. 19. lipnja 1968. godine Barabarić Branko, r. 1. studenoga 1967. godine
Barbir Lovro, r. 11. studenoga 1935. godine Barić Đuka, r. 26. prosinca 1950. godine
Barišić Franjo, r. 28. ožujka 1940. godine Barta Ivan, r. 31. siječnja 1967. godine
Batarelo Željko, r. 25. listopada 1955. godine Baumgernet Tomislav, r. 27. studenoga 1973. g.
Begčević Marko, r. 1. travnja 1968. godine Begov Željko, r. 30. rujna 1958. godine
Bingula Stjepan, r. 15. listopada 1958. godine Bjelanović Rango, r. 24. studenoga 1970. g.
Blažević Zltko, r. 24. veljače 1964. godine Bodrožić Ante, r. 7. svibnja 1953. godine
Bosak Marko, r. 2. srpnja 1967. godine Bosanac Dragutin, r. 21. kolovoza 1919. godine
Bosanac Tomislav, r. 5. ožujka 1941. godine Bračić Zvonimir, r. 4. srpnja 1970. godine
Bukvić Đorđe, r. 3. svibnja 1966. godine Buovac Ivan, r. 3. rujna 1966. godine
Crnjac Ivan, r. 18. ožujka 1966. godine Čolak Ivica, r. 26. rujna 1965. godine
Čupić Stanoja, r. 12. listopada 1953. godine Dalić Tihomir, r. 2. studenoga 1966. godine
Dolišni Ivica, r. 27. studenoga 1960. godine Dragun Josip, r. 9. rujna 1962. godine
Duvnjak Stanko, r. 23. svibnja 1959. godine Đuđar Saša, r. 5. ožujka 1968. godine
Đukić Vladimir, r. 21. veljače 1948. godine Ebner Vinko – Đuro, r. 1. siječnja 1961. godine,
Friščić Dragutin, r. 2. studenoga 1958. godine Furundžija Petar, r. 30. studenoga 1949. godine
Gajda Robert, r. 27. prosinca 1966. godine Galić Milenko, r. 10. prosinca 1965. godine
Galić Vedran, r. 29. svibnja 1973. godine Garvanić Borislav, r. 23. studenoga 1954. godine
Gavrić Dragan, r. 31. listopada 1956. godine Glavašević Siniša, r. 4. studenoga 1960. godine
Gaf Branislav, r. 7. rujna 1954. godine Granić Dragan, r. 1. siječnja 1960. godine
Grubner Zoran, r. 5. rujna 1969. godine Gudelj Drago, r. 9. rujna 1940. godine
Hegedušić Mario, r. 29. lipnja 1972. godine Herceg Željko, r. 20. siječnja 1962. godine
Herman Ivan, r. 14. svibnja 1969. godine Herman Stjepan, r. 10. ožujka 1955. godine
Hlevnjak Nedeljko, r. 8. siječnja 1964. godine Holjevac Nikica, r. 10. travnja 1955. godine
Horvat Ivica, r. 17. studenoga 1958. godine Iles Zvonko, r. 12. prosinca 1941. godine,
Imbrišić Ivica, r. 13. veljače 1958. godine Ivezić Aleksandar, r. 5. prosinca 1950. godine
Jajalo Marko, r. 28. listopada 1957. godine Jakubovski Martin, r. 1. travnja 1971. godine
Jambor Tomo, r. 3. ožujka 1966. godine Janić Mihael, r. 9. listopada 1939. godine
Jantal Boris, r. 21. rujna 1959. godine Jarabek Zlatko, r. 21. travnja 1956. godine
Ježdžić Ivica, r. 5. studenoga 1957. godine Jovan Zvonimir, r. 7. travnja 1967. godine
Jovanović Brano, r. 4. veljače 1955. godine Jovanović Oliver, r. 8. prosinca 1972. godine
Jurela Damir, r. 25. travnja 1969. godine Jurela Željko, r. 30. lipnja 1956. godine
Jurendić Drago, r. 23. travnja 1966. godine Jurišić Marko – Josip, r. 17. rujna 1946. godine
Jurišić Ivo, r. 28. kolovoza 1966. godine Jurišić Željko, r. 20. prosinca 1963. godine
Kačić Igor, r. 23. kolovoza 1975. godine Kapustić Josip, r. 8. prosinca 1965. godine
Kelava Krešimir, r. 17. siječnja 1953. godine Knežević Franjo, r. 2. travnja 1937. godine
Kolak Tomislav, r. 22. srpnja 1962. godine Kolak Vladimir, r. 20. siječnja 1966. godine
Komorski Ivan, r. 23. lipnja 1952. godine Kostovac Borislav, r. 24. prosinca 1962. godine
Kovač Mate, r. 28. lipnja 1953. godine Kovačević Zoran, r. 16. travnja 1962. godine
Kožul Josip, r. 8. ožujka 1968. godine Krajinović Luka, r. 14. listopada 1966. godine
Krajinović Zlatko, r. 4. prosinca 1969. godine Krasić Ivan, r. 18. lipnja 1964. godine
Krezo Ivica, r. 10. rujna 1963. godine Krističević Kazimir, r. 13. lipnja 1959. godine
Lesić Tomislav, r. 10. svibnja 1950. godine Let Mihajlo, r. 25. travnja 1956. godine
Lili Drgutin, r. 26. siječnja 1951. godine Lovrić Joko, r. 6. studenoga 1968. godine
Lucić Marko, r. 8. rujna 1954. godine Lukić Mato, r. 2. ožujka 1963. godine
Ljubas Hrvoje, r. 26. siječnja 1971. godine Magoč – Mamić Predrag, r. 18. prosinca 1965. godine
Major Željko, r. 14. prosinca 1960. godine Maričić Zdenko, r. 27. rujna 1956. godine
Markobašić Ružica, r. 28. rujna 1959. godine Međeši Andrija, r. 16. listopada 1936. godine
Međeši Zoran, r. 23. lipnja 1952. godine Mihović Tomislav, r. 23. lipnja 1952. godine
Mikulić Zdravko, r. 15. ožujka 1961. godine Mišić Ivan, r. 22. prosinca 1968. godine
Mlinarić Mile, r. 5. prosinca 1966. godine Mokoš Andrija, r. 16. studenoga 1955. godine
Molnar Saša, r. 8. travnja 1965. godine Mutvar Antun, r. 30. siječnja 1969. godine
Naš Darko, r. 27. veljače 1965. godine Nađ Franjo, r. 17. rujna 1935. godine
Najamšić Ivan, r. 19. listopada 1963. godine Omerović Mersad, r. 1. siječnja 1970. godine
Oreški Branislav, r. 19. svibnja 1967. godine Pap Tomislav, r. 1. siječnja 1963. godine
Patarić Željko, r. 16. srpnja 1959. godine Pavlić Slobodan, r. 24. rujna 1965. godine
Pavlović Zlatko, r. 19. studenoga 1965. godine Perak Mato, r. 28. studenoga 1961. godine,

Perko Aleksandar, r. 17. ožujka 1967. godine Perković Damir, r. 28. listopada 1965. godine
 Perković Josip, r. 24. ožujka 1963. godine Petrović Stjepan, r. 26. listopada 1949. godine
 Pinter Nikola, r. 4. listopada 1940. godine Plavšić Ivan – Zvonimir, r. 24. ožujka 1939. godine
 Podhorski Janja, r. 17. studenoga 1931. godine Polhert Damir, r. 22. studenoga 1962. godine
 Polovina Damir, r. 22. lipnja 1950. godine Poljak Vjekoslav, r. 6. kolovoza 1951. godine
 Posavac Stanko, r. 9. travnja 1952. godine Pravdić Tomo, r. 1. studenoga 1934. godine
 Pucar D Mitar, r. 18. siječnja 1949. godine Radačić Ivan, r. 1. siječnja 1955. godine
 Raguž Ivan, r. 22. travnja 1955. godine Rašić Milan, r. 16. travnja 1954. godine
 Ratković Krešimir, r. 4. ožujka 1968. godine Ribičić Marko, r. 11. studenoga 1951. godine
 Rimac Salvador, r. 6. studenoga 1960. godine Rohaček Karlo, r. 21. listopada 1942. godine
 Rohaček Željko, r. 16. svibnja 1971. godine Spudić Pavao, r. 16. srpnja 1965. godine
 Stanić Marko, r. 2. kolovoza 1958. godine Stanić Željko, r. 23. lipnja 1968. godine
 Stefanko Petar, r. 5. svibnja 1942. godine Stojanović Ivan, r. 19. ožujka 1949. godine
 Stubičar Ljubomir, r. 12. srpnja 1954. godine Šarik Stjepan, r. 2. travnja 1965. godine
 Šimunić Pero, r. 30. rujna 1943. godine Šindilj Vjekoslav, r. 1. studenoga 1971. godine
 Šrenk Đuro, r. 21. travnja 1943. godine Štefulj Dražen, r. 1. siječnja 1963. godine
 Tadić Tadija, r. 26. rujna 1959. godine Tarle Dujo, r. 6. svibnja 1950. godine
 Terek Antun, r. 6. listopada 1940. godine Tišljarić Darko, r. 1. lipnja 1971. godine
 Tivanac Ivica, r. 22. veljače 1963. godine Tomašić Tihomir, r. 4. srpnja 1963. godine
 Tordinac Željko, r. 14. prosinca 1961. godine Tot Tomislav, r. 6. lipnja 1967. godine
 Traljić Tihomir, r. 17. srpnja 1967. godine Turk Miroslav, r. 12. travnja 1950. godine
 Turk Petar, r. 30. lipnja 1947. godine Tustonić Dane, r. 10. listopada 1959. godine
 Ušak Branko, r. 17. srpnja 1958. godine Vagenhofer Marko, r. 3. lipnja 1937. godine
 Varenica Zvonko, r. 19. svibnja 1957. godine Varga Vladimir, r. 9. kolovoza 1944. godine
 Vasić Mikajlo, r. 12. prosinca 1963. godine Veber Siniša, r. 22. veljače 1969. godine
 Vidoš goran, r. 4. listopada 1960. godine Birguš Antun, r. 9. lipnja 1953. godine
 Vlaho Miroslav, r. 30. prosinca 1967. godine Vlaho Mate, r. 3. veljače 1959. godine
 Voloder Zlatan, r. 23. studenoga 1960. godine Vujević Zlatko, r. 28. listopada 1951. godine
 Vukojević Slaven, r. 23. lipnja 1970. godine Vuković Rudolf, r. 18. studenoga 1961. godine
 Vulić Ivan, r. 18. srpnja 1946. godine Zeljko Josip, r. 14. ožujka 1953. godine
 Zera Mihajlo, r. 7. kolovoza 1955. godine Žeravica Dominik, r. 1. studenoga 1959. g.
 Žugec Borislav, r. 21. studenoga 1963. godine

ŽRTVE ODVEDENE IZ BOLNICE U VUKOVARU ČIJA TIJELA DO DANAS NISU PRONAĐENA

Anić-Antić, Jadranko (Ante) Baketa, Goran (Stojan) Barbarić, Branko (Jozo)
 Batarelo, Josip (Danijel) Bodrožić, Ante (Marijan) Bošnjakov, Josip (Ilija)
 Božak, Ivan (Franjo) Bračić, Zvonimir (Ivan) Bradarić, Josip (Šime)
 Bužić, Zvonko (Stjepan) Čolak, Ivica (Blago) Čupić Mladen (Marko)
 Čupić Mladen (Marko) Došen, Martin (Ivan) Došen, Tadija (Ivan)
 Fituš, Karlo (Ištvan) Gašpar, Zorislav (Dragutin) Gojani, Jozo (Ivo)
 Golac, Krunoslav (Veljko) Grejza, Milan (Mato) Hegeduš, Tomislav (Franjo)
 Horvat, Viktor (Šimun) Ivan, Zlatko (Eugen) Janjić, Borislav (Ivan)
 Jularić, Goran (Andrija) Kiralj, Damir (Josip) Kiralj, Damir (Julije)
 Kologranić, Duško (Josip) Kostenac, Bono (Andrija) Kovač, Mladen (Branko)
 Kovačić, Damir (Tomo) Križan Drago Lendel, Tomislav (Franjo)
 Lendel, Zlatko (Franjo) Lerotić, Zvonimir (Filip) Lončar, Tihomir (Đorđe)
 Lovrić, Jozo (Lovro) Lukenda, Branko (Ivan) Magdić, Mile (Ivan)
 Majić, Robert (Tvrtko) Mandić, Marko (Antun) Marijanović, Martin (Marko)
 Mažar, Ivan (Antun) Merić, Ohran (Muhamed) Mikletić, Josip (Stjepan)
 Mikulić, Zvonimir (Slavko) Miljak, Zvonimir (Ivan) Nicollier, Jean Michael
 Oreški, Ivan (Dragutin) Prpić, Tomislav (Milan) Saiti, Čeman (Azem)
 Samardžić, Damjan (Marko) Savanović, Tihomir (Dragoslav) Senčić, Ivan (Martin)
 Sotinac, Stipan (Jozo) Šarik, Stjepan (Stefan) Tabaček, Antun (Josip)
 Tuškan, Dražen (Dragutin) Tuškan, Dragica (Viktor) Von Basingger, Harllan (Dušan)
 Vulić, Ivan (Ante) Vulić, Vid (Vid) Vulić, Zvonko (Ivan) Živković, Damir (Josip)
 Živković, Goran (Pavao)

